

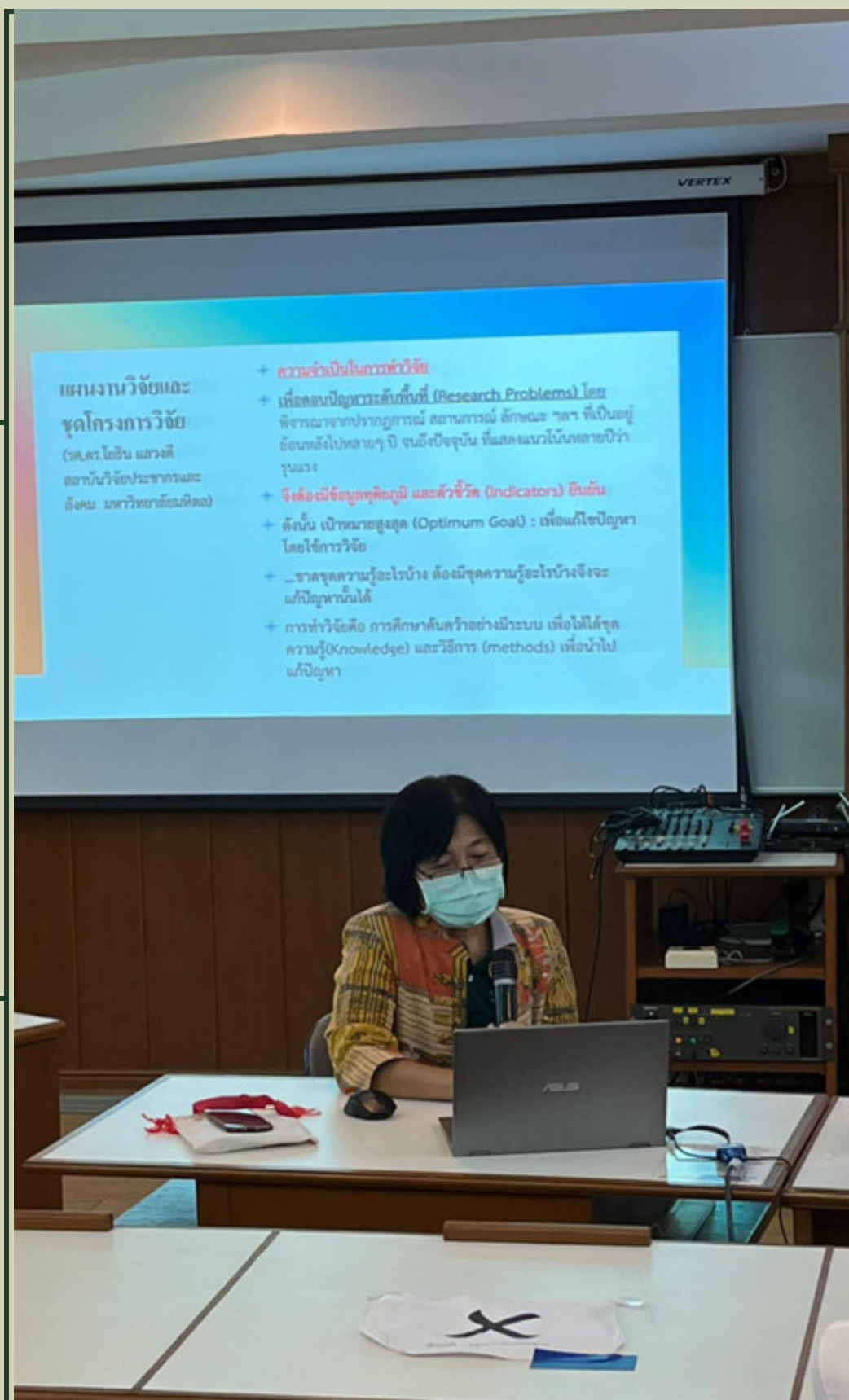
สรุปองค์ความรู้หรือแนวปฏิบัติ ด้าน การวิจัย

การทำชุด โครงการวิจัย

วันพุธที่ 29 มิถุนายน 2565 เวลา 9:00-12:00 น.
ณ ห้องบรรยายพิเศษ 3 (MBA 3) อาคารอำนวยการ ชั้น 3



Background



งานวิจัยถือได้ว่าเป็นรากฐานของการประดิษฐ์คิดค้นองค์ความรู้ใหม่ๆที่จะนำพามนุษยชาติไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในศาสตร์ต่างๆ งานวิจัยจึงเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพสูงสุด ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จึงได้กำหนดพันธกิจไว้ในแผนยุทธศาสตร์ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2565-2569) ในการที่จะสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม ที่สร้างมูลค่าและนำไปต่อยอดเชิงพาณิชย์ ตอบจอกยการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ คณะศิลปศาสตร์เองก็กำหนดให้การผลิตงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นหนึ่งในพันธกิจสำคัญของคณะเช่นเดียวกัน



ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการจัดการความรู้ คณะศิลปศาสตร์ จึงได้ร่วมกับคณะกรรมการบริหารจัดการงานวิจัยและตำราคณะศิลปศาสตร์ จัดโครงการอบรม

เรื่อง การจัดทำชุดโครงการวิจัย

โดยมีวิทยากรทั้งหมด 3 ท่านคือ

- ผศ. นิก สุนทรธัย (คณบดีคณะศิลปศาสตร์)
- ผศ. ดร. วุฒิพงษ์ ทองก้อน (ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาวิชาการ)
- ผศ. จริยาวัฒน์ โลหะพูนตระกูล (อาจารย์ประจำสาขาวิชามนุษยศาสตร์)



Objectives

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณาจารย์ คณะศิลปศาสตร์

1.

ได้รับความรู้ในเรื่องของการจัดทำชุดโครงการวิจัย

2.

สามารถเขียนชุดโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาทุนวิจัยได้

3.

ได้ทราบถึงการใช้ประโยชน์จากผลงานชุดโครงการวิจัย

ความจำเป็นในการทำวิจัย

เพื่อตอบปัญหาระดับพื้นที่ (Research Problems) โดยพิจารณาจากปรากฏการณ์ สถานการณ์ ลักษณะ ฯลฯ ที่เป็นอยู่ย้อนหลังไปหลายๆ ปี จนถึงปัจจุบัน ที่แสดงแนวโน้มหลายปีว่ารุนแรง

ซึ่งต้องมีข้อมูลคุณลักษณะ และตัวชี้วัด (Indicators) ยืนยัน



ดังนั้น เป้าหมายสูงสุด (OPTIMUM GOAL) : เพื่อแก้ไขปัญหาโดยใช้การวิจัย

ขาดชุดความรู้อะไรบ้าง ต้องมีชุดความรู้อะไรบ้างจึงจะแก้ปัญหานั้นได้

การทำวิจัยคือ การศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบ เพื่อให้ได้ชุดความรู้ (KNOWLEDGE) และวิธีการ (METHODS) เพื่อนำไปแก้ปัญหา



ชุดโครงการวิจัย คืออะไร

ชุดโครงการวิจัย หมายถึง กลุ่มรวมของโครงการวิจัยย่อย ที่ค้นหาองค์ความรู้ในสิ่งที่เอื้อต่อกันและกัน สามารถนำไปใช้ในการผลักดันให้เกิดสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นได้ เป็นชุดความรู้รวมทั้งหมดที่เมื่อบูรณาการกันแล้วจะสามารถได้ความรู้เป็นองค์รวม (Holistic) ที่นำไปใช้เป็นพื้นฐานในการคิดและประดิษฐ์ตามเป้าหมาย



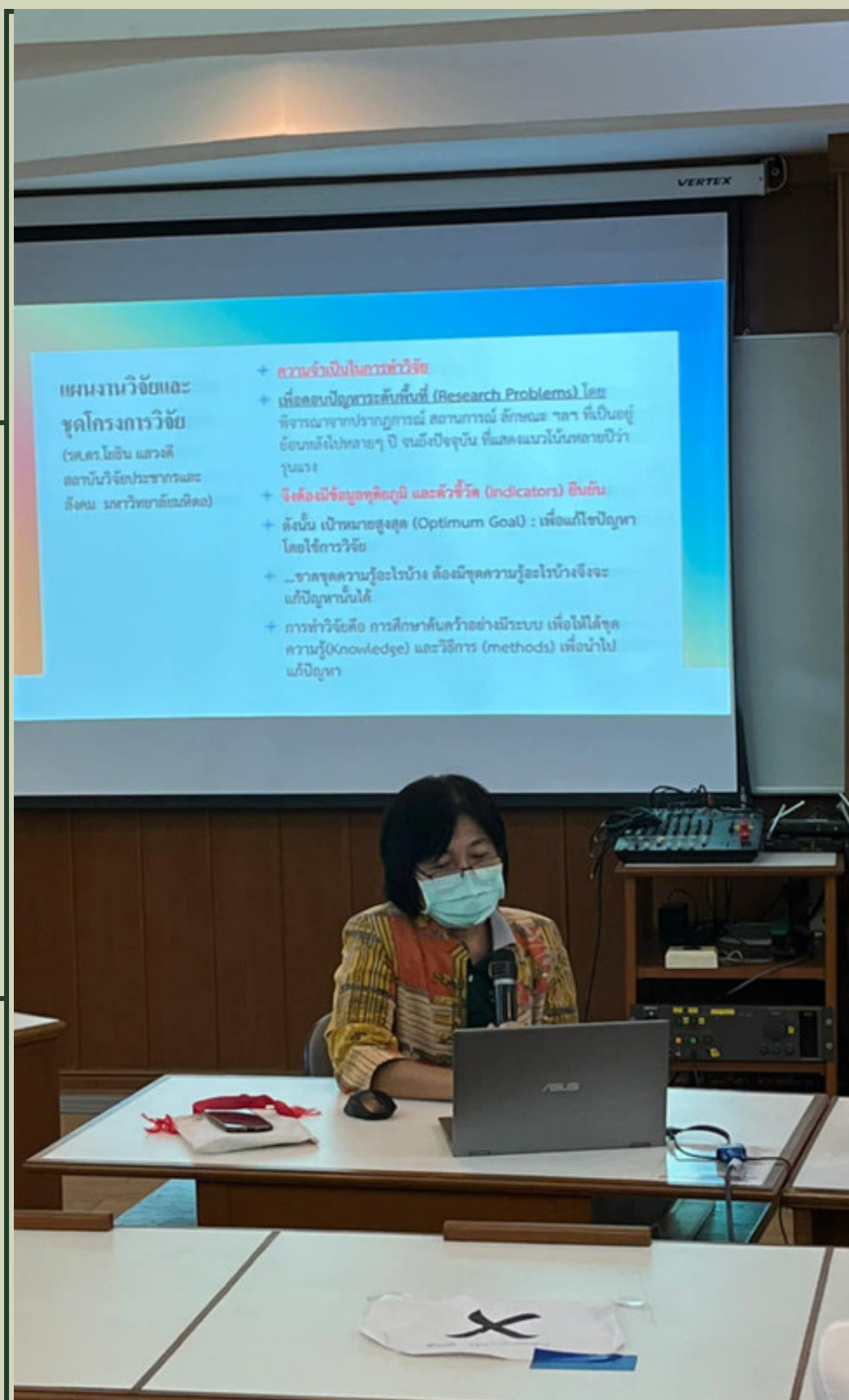
ทำไมต้องทำชุดโครงการวิจัย

ชุดโครงการจะประกอบด้วยหลายโครงการย่อยที่สามารถนำความรู้ที่ได้มาเอื้อต่อกันเสริมกัน เพื่อนำไปสู่พลังที่จะทำได้ดังต้องการ เพราะหากทำโครงการเดี่ยว โครงการเดี่ยวอาจได้แต่ความรู้โดดๆ นำไปพัฒนาหรือประดิษฐ์ไม่ได้ เพราะขาดองค์ความรู้บางอย่างบางตอน ที่ไม่ทราบเพราะไม่ได้ตรวจสอบ หรือ ทำวิจัย

แผนงานวิจัยและชุดโครงการวิจัย

แผนงานวิจัย หมายถึง การกำหนด (indicator) ตัวชี้วัดเพื่อนำไปสู่เป้าหมายสูงสุด (Goal) ของการวิจัย

เช่น กำหนดว่าโครงการที่จะทำการวิจัยนี้ มีตัวชี้วัด (Indicator) อย่างน้อย 3 ตัวที่คณะวิจัยต้องการให้เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่เป้าหมายสูงสุด เช่น ประดิษฐ์สิ่งที่ต้องการได้สำเร็จ คิดค้นสิ่งที่ปรารถนาให้เกิดขึ้นได้สำเร็จ ได้แบบจำลองเพื่อการพัฒนาและสามารถทำได้สำเร็จ แล้วนำไปทดลองใช้ ก่อให้เกิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างก่อนและหลังการปฏิบัติการ



ตัวอย่าง แผนงานวิจัย > พัฒนาระยะเป็นพลังงานทางเลือก

เป้าหมายสูงสุด > กำจัดขยะและรังโรคเพื่อเปลี่ยนเป็นรายได้และเงินออม

KM64/FACULTY OF ARTS

คำถามวิจัย คือ

- 1 . การจัดการขยะให้หมดไปโดยไม่เสียประโยชน์ใดๆ เลยมีอะไรบ้าง
- 2 . เทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรสภาพขยะให้เป็นพลังงานมีอะไรบ้าง

ชุดโครงการวิจัย

ชุดโครงการวิจัยที่ 1

การจัดการขยะแบบครบวงจร

ชุดโครงการวิจัยที่ 2

เทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรสภาพขยะให้เป็นพลังงานแบบใช้จุลกริยากับแบบใช้อุณหภูมิสูงต่างกันหรือไม่อย่างไร

โครงการย่อยที่ 1

วิธีการลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิด

โครงการย่อยที่ 2

การจูงใจและการกระตุ้นเพื่อให้ประชาชนลดขยะ

โครงการย่อยที่ 3

การนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มมูลค่า



เมื่อกำหนดแผนงานวิจัยแล้ว จะมีการกำหนดชุดโครงการวิจัยตามมา เพื่อให้บรรลุเป้าสูงสุด (goal)

เมื่อกำหนดแผนงานวิจัยแล้ว 

จะต้องทำการวิจัยในชุดโครงการวิจัยใดบ้าง

“แต่ละชุดความรู้ หรือ ชุดโครงการวิจัย ให้คำตอบของตนเอง” 

- ชุดโครงการประกอบด้วยหลายโครงการย่อย ที่สามารถนำความรู้ที่ได้มาเชื่อมต่อกัน เสริมกัน เพื่อนำไปสู่พลังที่จะทำได้ดังต้องการ โดยมีโครงการย่อยๆ ในหนึ่งชุดโครงการ

โครงการเดียวอาจได้แต่ความรู้โดดๆ นำไปพัฒนาหรือประดิษฐ์ไม่ได้ เพราะขาดองค์ความรู้บางอย่างบางตอน



เทคนิคและขั้นตอน การเขียนงานวิจัย

การเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

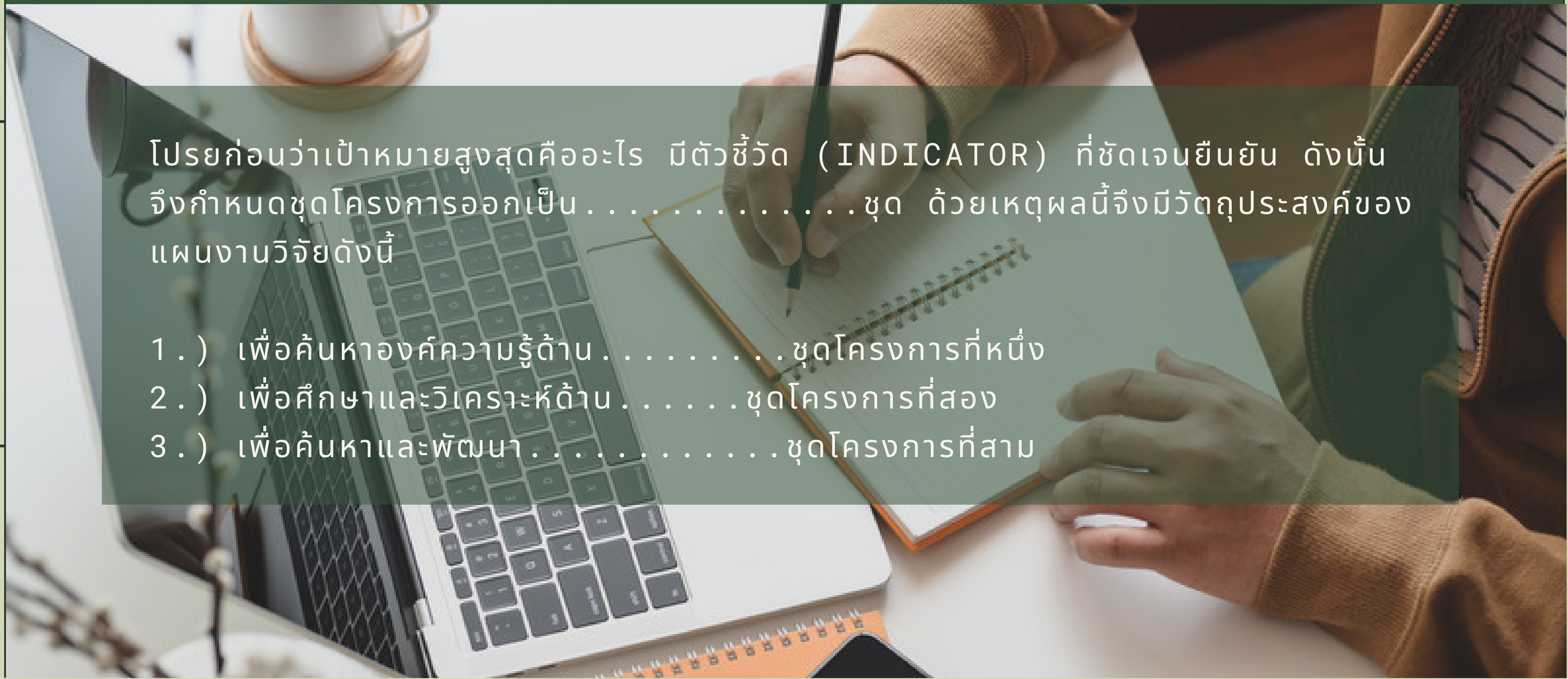
- กล่าวถึงพื้นที่ในทุกมิติทั้งภูมิศาสตร์สังคม ที่ตั้ง ทรัพยากร ฯลฯ
- เน้นเป้าหมายสูงสุด (GOAL) ของแผนงานว่าคืออะไร มีตัวชี้วัดอย่างน้อย 3 ตัว ที่วัดได้ชัดเจน สามารถเปรียบเทียบได้ ทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
- หลังจากนั้นกล่าวถึงความเป็นมาของแผนงานว่าสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ของโลก ของชาติ หรือนโยบายประเทศตรงไหน อย่างไร
- ชี้ให้เห็นความสำคัญของแผนงานว่าจำเป็นต้องทำ ถ้าไม่ทำแผนงานนี้จะทำให้ขาดอะไร ความรู้ขาด ประเด็นสำคัญ ตกหล่น ทำให้ไม่สามารถไปสู่เป้าหมายได้ ฯลฯ โดยยืนยันด้วยตัวชี้วัด อย่างน้อย 3 ตัวข้างต้น ดังนั้นจึงต้องทำแผนงานนี้
- ระบุปัญหาวิจัยของแผนงาน ซึ่งก็คือ ประเด็นหลักที่เป็นหัวข้อชุดโครงการวิจัยแต่ละชุด ที่มีตัวชี้วัดอีกอย่างน้อย 3 ตัวยืนยัน ว่าสามารถเปรียบเทียบทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติการ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วขยายต่อไปว่าเมื่อทำวิจัยตามแผนงานนี้จะเป็นประโยชน์อย่างไร และกับใครบ้าง เน้นกลุ่มหลักๆก่อน แล้วตามด้วยกลุ่มรองลงมาอีกสามกลุ่ม
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เน้นเป้าหมายสูงสุดที่ต้องการให้เกิดขึ้น

การเขียนวัตถุประสงค์ของแผนงานวิจัย

KM64/FACULTY OF ARTS

ไปรยก่อนว่าเป้าหมายสูงสุดคืออะไร มีตัวชี้วัด (INDICATOR) ที่ชัดเจนยืนยัน ดังนั้น จึงกำหนดชุดโครงการออกเป็น.....ชุด ด้วยเหตุผลนี้จึงมีวัตถุประสงค์ของ แผนงานวิจัยดังนี้

- 1.) เพื่อค้นหาองค์ความรู้ด้าน.....ชุดโครงการที่หนึ่ง
- 2.) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ด้าน.....ชุดโครงการที่สอง
- 3.) เพื่อค้นหาและพัฒนา.....ชุดโครงการที่สาม



การเขียนกรอบแนวคิดของแผนงานวิจัย

- เป็นกรอบแนวความคิดที่เน้นกลุ่มประเด็น (DOMAIN) แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ และที่เกี่ยวข้อกันทางตรง (DIRECT EFFECT) ของกลุ่มประเด็นที่เป็นชุดโครงการวิจัย
- กล่าวคือ ต้องนำแต่ละชุดมาเขียนเชื่อมโยงอย่างบูรณาการว่าจะอะไรเกี่ยวข้องกันอย่างไร โดยท้ายสุดคือเป้าหมาย ที่มี INDICATOR ยืนยัน

การเขียนวัตถุประสงค์ของชุดโครงการวิจัย

- นำประเด็นที่เป็นวัตถุประสงค์หลักของแต่ละโครงการเดี่ยว(ย่อย) มาตั้ง เช่น หากมีสามโครงการเดี่ยว ก็เท่ากับว่ามีประมาณ สาม หรือ สี่วัตถุประสงค์
- ขอบเขตของการวิจัย ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านพื้นที่ ขอบเขตด้านเวลา
- แนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวความคิด
- แนวคิด ทฤษฎี ที่เป็นฐานคิดของชุดโครงการวิจัยนี้
- กรอบแนวความคิด เน้นกรอบโครงสร้างแบบหยาบตามกลุ่มประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชุดโครงการ

วิธีคิดและเริ่มทำงานแบบไม่ลับสน

- คิดแผนงานวิจัยขึ้นมาก่อนว่าจะทำอะไร เป้าหมายสูงสุดคืออะไร ต้องการทำให้ได้จริงๆ
- คิดชุดโครงการขึ้นมา วิธีคิดคือต้องใช้ความรู้อะไร หรือ เทคนิคอะไรบ้าง พัฒนา & ประดิษฐ์อะไรบ้างเพื่อขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายสูงสุดนั้นๆ ตรงนี้ทำให้เราได้ชื่อชุดโครงการ
- คิดว่าในแต่ละชุดโครงการนั้น เพื่อนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดของชุดโครงการนั้นๆ ต้องมีความรู้อะไรบ้าง ประดิษฐ์ & พัฒนาอะไรบ้าง (โครงการย่อย)
- แล้วเริ่มต้นเขียนจากโครงการย่อย หรือ โครงการเดี่ยวก่อน
- หลังจากนั้นจึงมาเขียนโครงร่างของชุดโครงการ และแผนงานในที่สุด

วิธีคิดและเริ่มทำงานแบบไม่สับสน

- ในแง่ของการบริหารจัดการ ควรต้องมี**กลุ่มบริหารจัดการ**ที่จะคอยกำกับดูแลการทำงานวิจัยของกลุ่มย่อยต่างๆ ว่าเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่ ต้องมีการนัดประชุมอย่างต่อเนื่องเพื่อติดตามความก้าวหน้า ตลอดจนช่วยกันแก้ปัญหาต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างการทำวิจัย



- หากต้องการเสนองานวิจัยเพื่อขอทุนจากภายนอก ต้องไปศึกษารายละเอียดของทุนนั้นๆอย่างละเอียดว่า เป้าหมายและตัวชี้วัดที่เค้าต้องการคืออะไร และเขียนให้เข้ากรอบของเค้า... นอกจากนี้แหล่งทุนต่างๆ มักจะพิจารณาจาก**ศักยภาพของตัวนักวิจัย** โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของประสบการณ์การทำวิจัย สามารถทำงานเสร็จทันตามระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่



“
...การทำวิจัยเป็นทีม มัน
มีเสน่ห์... คนเรามันมี
ความถนัดไม่เหมือนกัน แต่
สุดท้ายสิ่งที่เราทำได้คือ เรา
ได้การเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
และที่สำคัญก็คือ พลังแห่ง
ทีม จะกลายเป็น...”

ผศ. ดร. วุฒิพงษ์ ทองก้อน

”



“

...ตอนที่เราไปนำเสนอ
เราก็โดนคอมเมนต์ เราก็
เอาคอมเมนต์มาแก้ไข มัน
ก็ได้เรียนรู้ด้วยกัน จริงๆ
พอมองอีกมุมมอง
นี่...มันก็สนุก

ผศ. ดร. นิก สุนทรชัย

”



“

จริงๆต้องบอกว่า บางเรื่องแค่
สำผัสเรา เราคงทำไม่ได้ แต่
จริงๆเราสามารถประสานไปกับ
โครงการอื่นได้...เราทำในสิ่งที่
เราถนัด แล้วไปเชื่อมโยงกับ
กลุ่มอื่นให้ได้...ซึ่งเค้าก็ไม่
อยากให้เราเหมาจ่ายอยู่แล้ว
..ถ้าเราเปิดใจ จะไม่มีศาสตร์ใด
มาปิดกั้นเราได้...

ผศ. จริยาวัฒน์ โลหะพูนตระกูล

”

ภาพกิจกรรม

วันพุธที่ 29 มิถุนายน 2565
เวลา 9:00-12:00 น.
ณ ห้องบรรยายพิเศษ 3 (MBA
3) อาคารอำนวยการ ชั้น 3







รายนามคณาจารย์ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. อาจารย์ ดร. สุธิดา สุนทรวิภาต
2. อาจารย์พรระฆมนต์ เลิศเฉลิมทิพากุล
3. อาจารย์ ดร. ขวัญชนก สืบสุข
4. อาจารย์ ดร. กรวรรณ ฎีกาวงศ์
5. อาจารย์อุมารังษี วงษ์สุบรรณ
6. อาจารย์สุรียรัตน์ มาระโพธิ์
7. อาจารย์สุภาพร กวินนาคิน
8. อาจารย์อุษาพรรณ แสงเถกิง
9. อาจารย์พิชญ์สินี ขาวอุไร
10. อาจารย์ ดร. สุกัทรา ราชายนต์
11. ผศ. ดร. พงศ์พัชรา กวินกุลเศรษฐ์
12. อาจารย์ศุภชาติ โพธิ์โชติ
13. อาจารย์วีรธิดา ชโนรัมย์
14. อาจารย์ทิพาพรรณ ไชยวงศ์
15. อาจารย์จิรธัตถ์ เรืองเขียน
16. อาจารย์นริศรา เกตวัลค์
17. ผศ. วิไล ธรรมวาจา
18. อาจารย์วนิสา สัมภวะผล
19. อาจารย์ศนิชา แก้วเสถียร
20. อาจารย์ ดร. วรียา ภักทรภิญโญพงศ์
21. อาจารย์อุจจวิทย์ อาจารย์ระศิริกุล
22. อาจารย์ ดร. พันธุ์รวี ณ ลำพูน